Nr. 33. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajatóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 12 Maiu 30 Apr.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Legea din 5 Maiu 1866,

cu valóre pentru intregu imperiulu, afara de regatulu Lombardo-Venetianu, privitória la luarea bancnoteloru de 1 si 5 fl. v. a. asupra tesaurului statului.

Spre a pune statulu in pusetiune de a satisface pretensiuniloru finantiali, pe cari incurcarile dinafara si amenintiarile resbeliului le au maritu, intr'unu chipu, cá despre o parte popórele Mele se nu se incarce cu sarcini contributinale imarite; de alta parte pentrucá resultatele cele castigate cu mari sacrificii financiali si economice spre mediulocirea unei valute statornice pre catu numai se póte se se conserveze: Cu privire la § 9 alu invoielei facute intre administratiunea statului si a bancei natiunale austriace privilegiate din 3 Ian. 1863, dupace am ascultatu consiliuliu ministerialu si pe basea patentei Mele din 20 Sept. 1865 aflu a ordonà precum urmésa:

1. Cu diu'a publicarei acestei legi imputerirea concésa interimalu bancei natiunale austr. priv. in puteres § 9 alu invoirii si § 12 alu statuteloru ei, — de a tiené in cursu bancnotele de 1 si 5 fl. v. a. — se sistésa, si bancnotele de acésta categoria se primesca in sarcin'a administratiunei statului.

Dreptu care incependu dela diu'a publicarei acestei legi, notele de 1 si 5 fl. isi perdu insusirea sa de note de banca. Banc'a nat. austr. priv. se absolvésa de oblegamintea de a le schimba, a le improtocola mai incolo cá datoria a bancei natiunale si ale cuprinde in specificarile publice ale curaului bancnoteloru.

Din contra notele acestea de 1 si 5 fl. in puterea legei acesteia se dechiara cá note de statu, si se sustienu in cursu pe sarcin'a statului, pana candu se voru trage din cursu prin statu, ele se voru primi in pretiulu loru nominalu in locu de plata de catra tóte casele imperatesci si de catra oficiile tóte platile, care nu sunt a se face in moneta sunatória in urmarea determinatiuniloru deosebite, si la tóte solvirile statului, la care nu e defipta apriatu prestarea in moneta sunatóre, se voru dá in valóre nominala cá bani.

Intogma e oblegatu in puterea legei acesteia fiacine fara esceptiune a primi notele acestea de 1 si 5 fl. la plati in deplina valórea loru nominale, fara totusi a prejudecá determinatiuniloru cuprinse in ordonatiunea imperatésca din 7 Febr. 1856 F. L. I. Nr. 21 si in patent'a din 27 Apr. 1858 F. L. I. Nr. 63.

2. Notele de 1 si 5 fl. se punu suptu supravighiarea comisiunei de controla a datoriei statului; acesasi va eruí acuratu sum'a noteloru acestora ce se afla in cursu in diu'a primirii (dela banca), si va publicá pe tóta lun'a unu computu despre circularea loru, care nu e ertatu se trécu preste sum'a de 150 de milióne mon. austr.

3. Pentruca statulu a luatu asupr'asi indetorirea de a schimba bancnotele de 1 si 5 fl. m. a., banc'a natiunala austr. priv. in puterea legii acesteia se indetorésa a respunde statului in bancnote mai mari ecuivalentulu intregei sume ce se va afla in cerculare in bancnote de 1 si 5 fl, dupa eruirea ce se va face cu colucrarea comisiunei de control'a detoriiloru statului.

4. Terminulu si modulu inschimbarii noteloru de statu de 1 si 5 fl. se va determina printr'o lege speciala.

Ministrulu Meu de finantia e insarcinatu cu punerea in deplinire a legei acesteia.

Vien'a in 5 Maiu 1866.

FRANCISCU IOSIFU m. p.

Belcredi m. p. Larisch m. p.

La ordonantí'a presimalta:

Bernhard cavaleru de Meyer m. p.

„W. Ztg." comentésa mesur'a acésta financiala descoperindu, ca statulu a stralormata bancnotele de 1 si 5 fl. in note de statu din punctulu sustienerii sale si alu neasteptatului pericolu de resbelu, care pretinde imultirea baniloru. Dechiarandu-se notele de 1 si 5 fl. de note ale statului, ele remanu si mai incolo in accessi valóre in comertiu si voru circulá din mana in mana cá si pana acum la ori-ce plati. Tóta deosebirea e, ca cu 150 milióne fl. v. a. voru circulá mai multe bancnote si ca pentru acésta suma nu mai e responsabilitória banc'a, ci statulu; — ér' statulu va primi sum'a cata circulá in note de 1 si 5 fl. in note mai mari de 10 si 100 fl. dela banca. — Din datele, ce se afla dupa computulu din urma ale bancei:

Sum'a bancnoteloru circulatórie 343 mil. 597,316.

Sum'a bancnoteloru de cate 1 si 5 fl. 112.000,000. Bancnote dela 10 fl. insusu se afla 231.000,000 si déca banc'a va plati in note mari la statu celea 112.000,000, notele bancei dela 10 fl. insusu voru circulá totu in asemenea suma cá mai nainte; numai cu cele 150.000,000 primite asupra statului voru circulá mai multe. Acésta operatiune va avé influintia nefavoritória asupra relatiuniloru valutei austriace si a comerciului, inse luandu-se in cumpana absolut'a necesitate facia cu statulu are si favórele sale, pentruca dreptulu suveranu de a dá afara bancnote, ce se cedése bancei se reintórce in parte la statu, care pentru casuri de pericule pe lunga surtarea invoirii cu banc'a nationala póte emite note de bani mai mici de 10 fl. Atata e castigulu statului. — Pentru decalalta suma ce o are banc'a in circulare se afla garanti'a in moneta si amanetele bancei, éra pentru 150.000,000 de 1 si 5 fl. numai tesaurulu statului, si intemplandu-se se restitue pacea, stunci ecuivalentulu, ce lu va primi statulu dela banca se va intrebuintiá si pentru tragerea din cursu a bancnoteloru de 1 si 5 fl. —

Brasiovu 11 Maiu n. (Sciri diverse) Fóile publice transilvane impartasiescu scirea positiva, cumca la calea ferata dintre Aradu si Alb'a Iulia lucrarile intrecurmate precum se spusese din lips'a baniloru, s'au reinceputu si inca asié, ca asternaturele séu straturile de pamentu preste linî'a intrégа sunt gata, ér' acum se lucra la casele si curtile de manecatu, la podori si alte cladiri trebuintióse, éra spre acestu acopu se cauta materialu de tót'a plas'a. Piane ertata intrebarea, déca locuitorii din vecinatatea acelei linii voru fi liferandu séu nu materialu, precum pétra, caramida, varu, lemnaria etc. Noi adica amu vediutu in vieti'a nóstra ceea ce n'amu fi crediutu nicidata: aducenduse in acestea tieri unume lemnaria si pétra cioplita din tierile de susu de sume colosale, si cata ca cateva strate ale Bucurescilor se pardosescu cu petrii cioplite cubice aduse din Ungari'a de susu. Mai multu de catu acésta: Pre candu scriitoriulu acestora se afla si elu cá membru alu comisiunii pentru calea ferata, unu ingineru batranu, carele lucrase fórte multu la caile ferate ne adeveri cu date autentice ca, pentru linî'a dintre Solnocu si Oradea mare lemnele de arsu vinu mai eftine aduse din Boémi'a decatu din codrii grafiloru Zichy si si monastirii Melk asiediati pe frumtarea ungaro-transilvana de catra Oradea. Pana intr'atata de reu ómenii din tiér'a nóstra se prisepu a se folosi de darurile naturei. Esemplu se ne fia in acésta privintia nu numai intreprinderea cea nefericita a repossatului grafu L... cu lemnari'a din muntii secuiesci pe Murasiu in diosu, care iliu ruin'a de totu, ci si altele de felulu acesta, care au cadiutu mai multu numai din nescliintia.

Se mai cuvine a insemna si astadata cá si in anulu trecutu, ca lucrarile de pamentu la desu numit'a linia ferata se facura mai totu prin muncitori din alte tieri. Ni s'a spusu cu adeveratu si ni s'a doveditu, ca muncitorii ardeleni era platiti reu si insielati prin evrei; intrebamu inse, pentru ce acei evrei potu insiela numai pe romani si pe secui? Acésta intrebare are locula seu si pentru viitoru. —

— Cei doi deputati si comunei cetatiene tramisi inainte cu cateva septemani la Vien'a cu óresicare trebi s'au reintorsu, cu ce resultatu, inca nu se scie. . . Intr'accea foile maghiare publica sciri care de care mai descuragiatóre pentru sasi, precum de ecs., ca monarchulu ar fi respinsu cererea univeraitatii sasesci de a i se primi adres'a din 3 Mart. s. c., prin midlocirea unei deputatiuni, ca acéleia i s'ar denega cá niciodata dreptulu de a representa pe natiunea sasésca in cestiuni politice de statu, ca br. Eugeniu Friedenfels consiliariu de curte la cancelaria transilvana si unulu din cei mai ferbinti aparatori in interesele or natiunii sale ar fi primitu pe 1 anu dimisiunea necerut a de densulu si altele cá acestea („Korunk" Nr. 52 a. a.)

Intre acestea vine „Neue freie Presse" din Vien'a cu unu articulu fulgeratoru asupra cuventeloru cate s'au vórbitu in diet'a Ungariei despre unirunea Transilvaniei, combatendu pe toti cati apara acea unione atatu magnati, catu si deputati, éra dlui Deák ii spune curatu, ce elu mai deunadi candu cu amendamentulu romanescu tractà pe romani, de si in termini cevasi mai cortenti, intocma cá si diet'a revolutionaria dela Debretienu in an. 1849, adica cá „pe unu poporu de cersitori nerusinati (zudringliches Bettelvolk)," acesasi tóia da totuodata romaniloru si sasiloru o lectiune aspra, pentruca ei luandu parte la diet'a din Clusiu (si acum la cea din Pest'a?) au sanctionatu desfiintiarea patentei din 26 Faur. 1861. „Tu l'as voulu Georges Dandin."

„Kronst. Ztg." Nr. 70 apara pe sasi in contra acelei invinuiri necuviintióse a Presei noue, totuodata inse si pe romani pana unde póte. — — —

— Pe aici avemu ploi inversetate de dile frumóse intocma precum dorescu economii in Maiu. Cultivatorii de pometu au érasi nevoie cu omidele. Asié le trebue ómeniloru, ca pentruce prapadescu atatu de prostesce feiuntele paseri si cuibarile loru, candu provedinti'a ceresca le-a datu pe acelea anume in folosulu si spre ajutoriulu omului. Vrabiile, rendurelele, graurii, presurele, fraugiele (bot-rosu, friogilla), ciocarliile, codobaturele, pitiegoii, priveghitórele, pitulicele s. a. curatia, consuma si stirpescu milióne si miliarde vermuleti, omide, musce si alte insecte fórte stricatóre nu numai pomiloru, ci si verdetiniloru, legumeloru pastaióse si granuteloru asié, incatu pagub'a relative prea mica pe care o facu paserile in granutie nu se póte asemana intru nimicu cu nemarginitulu loru folosu. Intocma se póte intari si despre cióra, corbi, gaitie si buche, buchaie séu bufnitie si cucuveice, care prapadescu multime mare de sioreci si ciotani (ratani, gusgani), pe care inse ómenii nepriscepetori le persecuta in modu barbaru. De altumintrea cu privire la stirpirea omideloru si crutiarea paseriloru insusi regimulu austriacu luase pentru tierile germano-slave mai multe mesuri strinse incependu dela an. 1804 pana la 1844, éra in 11 Apr. 1859 Nr. 15761

facù a se publica asemenea porunci si pentru tierile de dincóce. Acelеasi se repetira in 26 Mart. 1863 Nr. 12289. —

(Cas'a de pastratu din Brasiovu). Trebile acesteia nu va prea interesa pe cititorii din afara, inse cu atatu mai multu trebue se le pese locuitoriloru de aici. In var'a trecuta vorbiseramu despre unu planu de a se rupe sub órecare preteste prea slabe din fondulu de reserva a casei de pastratu cateva mii pe sam'a si in folosulu besericei celei mari parochiale protestante. Fondulu de reserva alu numitei case este 72 mii fiorini v. a. Acelasia ar fi cam de 100 mii, déca in 1852 nu se rupea din elu o alta suma insemnata pentru scól'a gimnastica a protestantiloru. Astadi asié numit'a partita presbiteriala voiesce se rupa din acelu fondu si mai multu, in ce modu? voru sci aceia carii au fostu facia la adunarea generala a fundatoriloru casei de pastratu tienuta in 23 Aprile a. c., in care se spune ca s'au si hotaritu unele mesuri, pe care déca cumva gubernulu tierii va afla despre ele, nu credemu cá se li tréca cu vederea. In Brasiovu nu este numai o contesiune si nici numai o beserica, ci sunt mai multe. —

„Korunk" sa necajitu pentr'uca amu publicatu si noi ceva pucinu din cartea lui Boner (Gazet'a Nr. 29). „Kronst. Ztg." publica din accessi dela 1 Ian. a. c. in mai multu cà 20 Nri estrase lungi si nu i se imputa. Nici odata noi n'amu cugetatu a vatama cu asié ceva pe intrég'a natiune maghiara, ne tienuramu inse de o datorintia patriotica a scóte la midilocu testimoniulu acelui scritoru strainu numai incontra aceloru conducatori adeverati Juncari prusienesci si natiunii maghiare si bujtugatok de poporu, carii pe connationalii loru i tienu in supunere orbésca, semana ura si resbunare asupra romaniloru, aruncea in ei cu putori cá in cartea ce amu citatu si cá in Horavilág, éra streiniloru le spuno la mintinosi in catu sta se inghiatie ap'a de ele. De altmintrea noi vomu ti si hti a mai reveni la englesulu Boner din cause fórte oviése. Se ne cunóscemu odata, se se alega odata, care din noi portamu vin'a multoru calamitati apassatóre si innecatóre, sub care geme si suspina acésta tiéra.

Unu resunetu la respunsulu D. protop. Michaile Crisianu din Sz. Reginu, esitu in „K. Közl." si „Gaz. Trans." (Cu documente).

Domnulu protopopu ése a se desculpa de inculpările ce i s'au facutu in „Gaz. Trans." Nr. 15 si 20 a. c. in casu'a alegeriloru de deputati din comitatulu Turd'a, statu in diurnalulu „K. Közl." Nr. 44 catu si in „Gaz." Nr. 27, 28 si 30 a. c., si déca dandu cu bot'a in balta se ar stropi numai pre sene, inca tréca ducase, dar' stropindu si pre altii voiesce a demustra in „K. Közl.", ca numai politic'a Jog continuitatiului ungurescu póte se scape pe romani de relele acele, in care i aruncara acei romani, carii au representatu pre romani pana acuma. Candu asi avé si comoditate si tempu destulu spre dispunere, m'asi incerca diselе Diui prot. ale infrénge una cate una, asia, catu se nui remana pétra pe pétra; dara imi lipsesce comoditatea si tempulu; din care causa voiescu acum deodata a me restrinse numai la argumentele cele mai principiale ale Dsale, cu scopu, cá se aratu publicului romanescu, cátu de tare a voitu si voiesce Dlu prot. Mich. Crisianu a seduce parerile romaniloru in caus'a nationale, si catu de tare gresiescu toti acei carii cá si Dlui retacescu dela soca.

Dlu prot. dice, ca Dsa este mare natiunalistu si-si iubesce natiunea s'a mai pre susu de tóte. Acésta ar fi fórte bine, déca ar fi asia, dar' durere, ca numai disa remane, ca fapte nu a aratatu Dlu Crisianu din Reginu in tóta viéti'a s'a de o mare iubire natiunale, ci de candu a fostu prin seminariu pana in or'a, in care scriemu aceste, nu aratatu o mare si preminente iubire de sine si ai sei, si de a fostu se se faca ceva natiunale, a fostu la acea parte numai intru stata, catu ia suferitu interesele propriі, dar' mai multu nemica. Faptele Dle prot. arёta pe omulu nationalistu, ér' nu cuvintele desierte, ca Dta sciu bine, ca nu totu ce mi va dice mie Domne Dómne va intra intru imperatia lui Ddieu, ci celu ce implinesce poruncile mele. Arborii buni se cunoscu si se judeca din fructele loru, ér' nu dupa florile de primavéra; deci déca si ti se te laudi, si trebui se te laudi cu alte neputinti, ca iubirea natiunale nu ti a fostu partea. Dlu prot. Michaile Crisianu dice mai incolo, ca s'a retrasu in ascunsele casei sale pentru implinirea celoru ddiesci si in sgomotulu alegeriloru nu s'a mestecatu, ca in Turd'a nu a fostu si pe fiiulu seu Justinu nu l'a deputatu la Turd'a. „Lassan a testtel" Dle prot., eu iti voiu demustra ad unguem, ca de si nu ai fostu in Turd'a in 1866, totusi Dta ai lostu parte activa la agitatiunile antinationale. Deci numai una cate una:

1. In 20 Febr. a. c. si fostu la unu banchetu mare in Gurgiu la Diu Macskási Ferencz, unde v'ati fostu adunatu cá se consultati, cum si pre ce cale se induplecati poporulu mai alesu pre nobili, cá se nu remana acasa, ci se se duca la Turd'a. Ce ai cautatu acolo, candu sciai, ca romanii ce vreu?

2. Dta Dle prot. ai scrisu catra preotulu Sim. Crisiucu din Habicu urmatóres scrisóre:

„Parinte Simeone!

Am intielesu, ca dóra Habicanii nobili nu ar voi se mérga la Turd'a, deci frati'a t'a catu vei poté indémnai se mérga spre sustienerea dreptului nobilitariu. — Intielegete cu Domnu Gaal, cum va fi mai bine, numai se mérga cu totii. Fii sanetosu. Sz. Reginu 24 Febr. 1866.

Mich. Crisianu, protopopu."

3. Totu intru acestu intielesu ai scrisu catra Avramu Hurdugaciu din Kiheriulu de susu.

Cine nu vede dar', ca Dta Dle prot. si esecutatu aceea, ce a'ti fostu decisu in Gurgiu in 20 Febr. a. c., unde fusese si Gaal? Acésta nu e agitatiune? Ai statu Dta cu mancle in sinu pre lunga altariu? si indresnesci a plesni faptele de Dta complinite cá neadeveruri in facia?

Ah! Dle prot., nu asia lucra nationalistii cei adeverati, ci numai mercenarii, si cei carii ri stasia turm'a s'a. — Aceste fapte au avutu urmarea, ca nobilii de pre impregiurulu Gurgiului au mersu la Turd'a cu totii cu acelu cugetu, ca 'si voru recastiga drepturile nobilitari, cu acaroru recastigare fati magulitu si nu au castigatu alta decatu confusione si rusine nationale.

4. Déca Dta nu ai mersu la Turd'a, a mersu Justinu fiiulu Dtale. Este constatatu, ca elu a vorbitu cu alegatorii romani in Gernasigu, in Iernutu si Turd'a; este constatatu, ca Justinu in tóta óra facea reporturi competentiloru despre miscarile romaniloru, este constatatu, cumca Justinu s'a dusu din Turd'a catra Aghirbiciu nóptea spre a informá pre alegatori; este constatatu, ca unulu dintre cei mai mari agitatori dupa Justinu fù invetiatoriulu Trutia din Urlua, carele a mersu intr'o carutia cu Justinu catra Turd'a; este constatatu, ca alegatoriloru s'au datu bani si bentura incóce si incolo sub auspiciile lui Justinu. Tóte aceste sunt urmari firesci ale desbateriloru din Giurgiu din 20 Febr. a. c. si totusi Dta iti iesi rol'a mieilui cu lupulu voindu a arata publicului romanu, catu de mare nedreptate ti se face prin foile romanesci, candu Dta esti celu ce turburi ap'a. Inse diosu cu farisaismulu!

Dici Dle prot., ca dóra nu ai agitatu Dta in alte comitate, unde unii romani si-au retrasu votarile dela fratii loru? Acésta nu ti s'a imputatu nici odata, dar' noi si la acésta reflectamu, ca si pe aicea aplecarea acelorasi cause, care s'a aplecatu prin Dta pe la noi, a trebuitu se produca totu acele efecte, adeca pe bietii nobili iati inbetatu cu apa dicundule, ca de se voru duce se votese cu ungurii, acestia le voru recastiga prerogativele nobilitari avute inainte de 1848. — Acésta amagire avù acum odata efeptu; dar' ore mane si poimane aveva, e inca intrebare, pentruca cu mintiuni'a poti prandi, dar' nu si cina. (Va urmá.)

Dela diet'a din Pest'a.

In 7 Maiu a. c. se mai tienù una siedintia in cas'a de diosu. Deputatii din Rupea Melas si Konrad isi dedere credentionalele.

Scólele reformate din Aiudu si Zalau petitionése se li se tramite actele dietale.

Mai multe comune petitionésa a se eliberá de sarcinele domniloru. —

Presiedintele si da reportulu sustenerei adresei la Maiestatea si dete cetire respunsuriloru cunoscute. Balthasar Horváth da reportulu comisiunei de 12, care propune, cá alte 5 comisiuni se se compuna: 1. Un'a pentru organisarea comitateloru, districteloru, cetatiloru si comuneloru din 108 membri; alt'a pentru codificare de 25; un'a pentru cultu si invetiamentu de 71; pentru cause materiale din 100; pentru institute publice din 53 insi, pentru care tóte la proiectulu lui Deák s'a si ordonatu alegerea pre siedinti'a venitória.

Presiedintele reportёsa, ca cottulu Sirmiei sia tramisu otaririle congresului serbescu, care fiindu in limb'a serbésca, s'a decisu traducerea in maghiara, tiparirea si impartirea loru intre deputati si la propunerea lui Ghiczy se predete comisiunei pentru cestiunea natiunalitatiloru. Sambata in 12 se va tiené alta siedintia.

In subcomitetulu de 15 in causa obiectieloru comune, **Deák** 'si mai desfasiura programulu din Maiu ad. dualismulu: cá din senatulu angustu din Pest'a — compusu din diet'a integrita cu representantii Ardéului si ai Croatiei cu Ungari'a, — se se aléga una deputatiune; din senatulu angustu din Vien'a alta, cari ambe deputatiuni se intre in consultare spre a tractá causele imperiale la termini perfipti. — Acesta programu aruncea manusi'a si dechiara resbelu in contra toturoru natiuniloru monarchiei afara de germani. — Se nu ne grabimu inse a crede in resarea acestui programu, fiinducà manifestulu ce se pregatesce nu va ignorá autonomi'a nesi a unei provintie si dóra ne va feri de sortea cá numai prin purgatoriulu dela Pest'a se stamu in relatiune cu corón'a! altaliu vitutea s'ar pedepsi si vitiulu s'ar premiá; ceea si ar cere resplatire si in ceru; ér' césta ar derepana simtiulu moralu in tóta monarchi'a. —

— Secuii din Ciucu prin c. Mikó dedera lui Deák o adresa de incredere, alatorandose la tóte cele cuprinse in adres'a lui Deák, care primi intre lacrimi de bucuria acésta onóre.

Diurnalulu „Zastava" descopere, ca serbii insarcinara pe Dr. Miletic se prelucre unu operatu pentru deslegarea cestiunei natiunalitatiloru in Ungari'a, deñgundu modulu procederii in caus'a speciala a drepturiloru istorice ale natiunei serbesci. Si romanii pregetira unu altu operatu romanu, si ambe aceste operate se voru impartasi impreunatutu spre a se midiuloci o uniformitate intre serbi si romani; ér' spre a se ajunge o contielege, definitiva in totu si in parte se va tiené o conferintia comuna. — Numai de nu s'ar retrage ér' unii, candu voru intra ecilalti in focului luptei! —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 8 Maiu. Mai. S'a imperatulu benevoi a primi mai multe audientii si in 6 presidà unui consiliu ministerialu, la care luara parte toti ministrii dimpreuna cu cancelariu de curte si mai conferindu cu m. Belcredi, m. de resbelu de Frank si m. de esterne Mensdorf mai indelungatu, pe la 3 óre porni ér' la Schönbrunn resiedinti'a de vera.

In. S'a archiducele Albrecht cá mare-sialu supremu comandantu in Itali'a calatori dupa lungi conferintie cu Mai. S'a la Veron'a in Itali'a, petrecutu de membrii casei imperatesci pana la curtea trenului si de mai multi demnitari si ministri, dimpreuna cu suditii si gardistii sei. Generalulu de artileria de Benedek va veni cá comandante armatei de nordu.

Solii statelorn germane intra si esu mereu dela min. Mensdorf, semnu ca lucrurile stau pe sponcii. Br. Werther, solulu Prusiei acreditatu la curtea de Vien'a, de cate ori ese dela min. Mensdorf se vede aprinsu incooosiatu.

„Militär-Ztg." spune, ca armat'a in sudu si nordu e pusa in stare de resbelu si se afla gata de lupta. Denumirile nóue se amana pentru economia pana in momentulu dechiarari de resbelu, precum sunt 12 coloneli si comandanti de corpu, d. e. in Itali'a la alu 9-lea corpu gen. de artil. Hartung, la alu 7-lea corpu gen. d. art. Maroicic, la alu 5-lea corpu prine. Friderich Lichtenstein, care mai primesce ad latus pe gen. maioru bar. Rodic, brigadirulu din Timisóra. Nimeni nu mai viséa de pace fara cioonire.

Dupa „Le Thems" imperatulu, dupace ceu ultim'a depesia prusiana sr fi disu min. Mensdorf: „comite, nu ne mai remane alt'a de cata a ne bate, ne vomu bate" si D. Werther primi negativa in privinti'a desarmarii in Veneti'a.

Manifestulu ce va esi catra popóre, dupa „Grazer Tel.", va conchiamá dietele tieriloru, carora va supune regimulu propuneri asemeni despre situatiunea monarchiei si despre necesitatea unui organu de representatiune pentru intregu imperiulu; apostrofanduse simtiulu patrioticu de pronitate la sacrificiu, mai vertosu din partea besericei catolice si a asiediamenteloru bine dotate. Se va vedé acum, care poporu e mai credintiosu unitei monarchie in momente de periculu!

Tóta armat'a e pusa pe pitioru de batalia, cá la unu milionu luptatori afara de voluntari.

Cronica esterna.

GERMANI'A. Francfurtu'a 6 Maiu. In siedinti'a dietei federative de eri Sachsoni'a si dete dechiaratiunea facia cu Prusi'a, cumca Bismark s'a dechiaratu, ca Prusi'a va incepe dusimanitie asupra Sachsoniei si va privi corespondinti'a in causa'a desarmarei cu Sachsoni'a de inchiniata, de órece acésta nu a ar fi multumitu cu deslegarea ceruta, ca pentru ce armésa. „Asia Sachsoni'a se reintórce cu tóta increditiarea catra federatiunea germana si cá unu membru ce totudeauna si a facutu detori'a cu credintia facia cu federatiunea propune: „Inalta adunare federativa se binevoiésca a decide de urgentia, cá regimulu prusienescu se se provóce a odihni cu dechiararea s'a pre federatiune, cu privire la art. XI din actele federatiunei, ad. cum de cutésa a atacá pre vre-unu membru din federatiune fara a respecta art. XI, care nu érta a face acést'a de sine." Respunsu la acésta propunere se primi in 9 cu 10 in contra la 5 voturi, ad. Austri'a, Bavari'a, Sachsoni'a, Hanover'a, Würtemberg'a, Baden, Hessen-Darmstadt, ducatele saxesci, Braunschweig, Nassau si curi'a a 16 fura pentru acést'a provocare, ér' Prusi'a dete dechiarare, cumca armarea ei are caracteru numai defensivu si ea astepta cá federatiunea se silésca pre Sachsoni'a si pre Austri'a a pune capetu la inarmarile, ce dupa marturisirea loru le-au facutu in contra Prusiei, pentruca altfeliu se potu nasce nisce consecintie, cari ar sili pre Prusi'a a face numai ceea ce poftesce securitatea propria si pusetiunea s'a de potere in Europ'a.

Situatiunea prin urmare e totu mai amenintiatória, fiinduca atara de acésta, ca Prusi'a dete ordine la 6 corpuri de armata cá se mérga la granitiele austro-saxésca denumindu pe prince Friderecu Carl de supr. comandantiu alu armatei prusiane, s'a si deputu cortelulu generalu alu armatei la Glogau si 130 mii fetiori voru operá de s-aci catra Silesi'a austrica, ér' 95 mii prusiani voru intrá in Sachsoni'a; asia incependu resbelulu intra-si federatiunea germana in cérta. Bavari'a inca a datu ordine a se pune mihi'a pe pitioru de resbelu. Ér' din partea Austriei catra tóta armat'a austriaca s'a datu asemenè porunca si la armat'a nordica, cá se se concentrese la granitiele Boemiei si Silesiei.

Tóte statele germane si Belgi'a armésa; ma si Spani'a si Portugali'a. —

FRANCI'A. Parisu 7 Maiu. „Mon." publica discursulu imp. spre respunsu la primariulu orasiului Auxerre. Elu dice intre altele: Am una datória de recunoscintia catra departamentulu de Yonne; elu a fostu unulu din cele d'antaiu, care mi-au datu voturile sale in 1848; caci elu scie, cá si maioritatea poporului francesu, ca interesele sale eran si ale mele si ca urescu cá si densulu acele tractate din 1815, pe care voru se le faca astadi unic'a base a politicei nóstre esteriore. ? Ve multumescu pentru simtiementele Dvóstre; in mediuloculu Dvóstre resuflu cu ticna, pentruca numai intre poporimea lucratória a orasieloru tieremi allu eu adeverat'u poporu alu Francisi." Acestе cuvinte au cutrieratu cá fulgerulu tóte animele inaltei aristocratii, ca nu si va poté de Napoleonu infinti'á visurile de predomnire, si ea strig'a, ca Europ'a sta dinaintea unei catastrofe neprecalculate, fiinduca Napoleonu va redicá flamur'a ér' in contra tractatsloru dela an. 1815. Se voru bate dar' in capete principiale, principiulu nationalitatii si democratiei in contra aristocratiei, ori-catu de incalcita se pare situatiunea, déca ide'a congresului, pentru care Rusi'a si Angli'a facura pasi de intielegere cu Franci'a, nu va afla vre-o medicina de a sustiené pace. — Franci'a inca a datu ordine de a se conchiamá licentiatii, si ea inca armésa. — Se sci ca Prusi'a apromise Francisi provinciele Renane, cá si Itali'a Sardini'a cá pretiu de ajutoriu la lupta.

ITALI'A concentrésa la Padu (Po) si Mincio vro 200 mii soldati, intaresce Cremona cu 102 tunuri. Principele Humbert a venitu la Lombardi'a cá comandantu; voluntirii se conscriu cu cea mai mare iutiéla, 50 batalióne de garda nationala s'au mai pusu pe pitioru des resbelu pe restempu de 3 luni. Emigratiunea maghiara incepe a se misca, inse Klapka desvatuiesce orice grabire. —

Angli'a si Rusi'á tacu si stau pe lunga congresu. Cu tóte acestea Rusi'a e gata a operá in Orientu avendu militi'a adunata pe la granitiele catra Turci'a si Galiti'a; ér' in cas'a deputatiloru Angliei se esprimá credinti'a, ca aliantii'a cu Franci'a nu se va jigni. —

Novissimu.

Camer'a Romaniei s'a pronunciatu pentru sustienerea **unirii** cu órece pretiu si pentru Principele Carolu I., care si dupa „Patri'a" francesa a primitu tronulu Romaniei si in scurtu va calatori in Principate.

ROMANI'A. Bucuresci 7 Maiu. In diu'a S. Georgiu, patronulu romaniloru, s'a impartitu in fati'a tuturoru corpuriloru de armata, a guardiei natiunale si a autoritatiloru civili si militari representate, medaiille de recunoscientia pentru luptatorii din **13** Sept. 1848 de pre dólulu Spirei, cu care ocasione locotenentulu colonelu Haralambi a pronunciatu din mediuloculu curtei casarmei urmatóriele cuvinte:

„Romani!

„Sunt optu-spre-diece ani acum, in diu'a de 13 Sept. 1848, voi ati doveditu natiunii adormita si Europei intregi suprinsa, ca sangele stramosiescu curge inca in vinele nóstre!

Romani, cari ati luatu parte la acésta lupta!

Din sangele vostru Romani'a a inviatu!

Mare si libera ca ve multiumesce si drepta semnu de recunoscintia pune de astadi pe peptulu vostru asta medaliu. Este singur'a resplata onorabile ce se póte acordá bravilorn.

Portati-o cu mandria, suneti pucini, cari o aveti; ér' dupa mórte, o veti lasá in familiele vóstre. Generatiunile vitóre gasind'o voru resfoi istori'a si voru invetiá cum romanulu isi implinesce datori'a s'a catra patria.

Traiésca Romani'a.

Generalu N. Golescu, colonelu N. Harambie, L. Catargiu."

Abia se afla vre-o 15 luptatori dela 1848, inse Romani'a cu remunerarea loru si cu entusiasmulu si inbirea cu care li imbratiosiá numerosu poporu varsandu lacrimi a doveditu unu engagiamentu la lupta ori candu va cere libertatea natiunii. Standartulu acestora se prepara a fi semnulu resolutiunii pentru victori'a causei natiunale. — „Monitorulu" cuprinde decederea ministeriului din 18 Apr., prin care se decide a se da Iasieniloru tóte pretensiunile loru, (vedi-le suptu Iasi) cari in proiectu de lege se voru supune aprobarii adunarii viitóre.

— Craiova 1 Maiu nou. Urbea nóstra inca-si avu, ca si celelalte urbi ale Romaniei, dilele sale de fericire, dile de libertate. Mai nainte de alegerea deputatiloru pentru constituanta, cu unu septemana si mai bine, se tienura mai in tóte serele adunari politice — meetinguri — sub presidentii'a primariului urbei, in sal'a cea mare a liceului. O suma mare de cetatiani, din tóte rangurile, asistara la aceste meetinguri. Oratorii cei mai eminenti se destinsera prin cuventarile loru asupra adeverului, dreptatii si libertatii in viitori'a constituante, asupra importantiei ce are constituantea in cercustarile de facia pentru tiéra, precum si a responsabilitatii ce voru luá asupra-si membrii ei, insintea lui Ddieu si a natiunei.

In 17 Apr. v. se facura alegerile deputatiloru districtuali; ér' in 19 ale deputatiloru urbani. Cá deputati ai districtului (Dol-jiu) se alesera: dd. Georgiu Arghiropolu, unu barbatu fórte popularin in totu districtulu, si Petru Opranu, amendoi ómeni liberali. — Cá deputati ai urbei se alesera: principele G. Stirbeiu, fiiulu fostului domnitoriu, inse mai democratu cá tata seu, si d. Gr. Racovitia, unu barbatu asemenea zelosu si liberale. — Eruditulu nostru d. Aug. Treb. Laurianu inca se alese deputatu la Calafatu, unu nicu opidu, totu din acestu districtu, alu Doljiului.

Alegerile decursera in cea mai buna ordine, de si a fostu óre-care lupta de partitu intre d. P. Opranu proprietariu din Craiova si d. P. Cornatescu totu Craioveanu, inse domiciliatu in Bucuresci, cá profesoriu de istori'a universale la facultatea de litere dela universitatea de acolo. Cu tóte acestea, pentru lumea asta'n'ai fi auditu o vorba rea, séu ura, dusmania mituiri, ori injuraturi, séu alta scandalu, precum cetimu in diurnalele Dv., ca se facu, mai alesu, in Ungari'a. Semnu ca romanii nostri intrecu in civilisatiune pre frati vostri maghiari, ori catu de ingamfati se tienu dumneloru.

Omenii de pre aici nu-si potu intipui, si li se pare unu visu, candu cetescu prin diurnalele straine despre certele, batalle, ba chiaru si omorurile, ce se intempla prin Ungari'a cu ocasionea alegerei deputatiloru, nu numai intre diferitele nationalitati, ci si intre locuitorii unguri de accessi nationalistate, in catu nici aristocrati'a nu face escepciune in corruptiuni. Asié judeca despre mitoirile si corruptiunile ce se facu prin bani, mancari, beuturi, cumca trebue se existe nesce fonduri secrete, pentru propagarea unei politice infernali. — Nu-si potu dá ómenii nostri socotel'a, nece despre conduit'a guvernului de acolo, facia cu alegerile mentionate. — si se intréb'a: cum se intempla cá in imperiulu Austriei statu de putinte in intru, cu atatea midilóce coercitive, unde adunarile politice, discursurile libere si unsori incendiarie, sunt cu totulu poprite, cum se intempla dieu, cá la alegerea deputatiloru se se soteria adunari populare atatu de sgomotóse, cari la urma prorumpu in certe, batalii si omoruri, — si cum de politi'a si gendarmeri'a, cari alta data impedecau si libertatea cugetarei, acum nu stau se impedece aste escesuri, si mantiena pacea si liniscea, cá alegatorii se si póta exprime voturile loru in consciintia curata, si, cum de nu se iau de timpuriu mesuri pentru impedecarea abusuriloru atatu de flagranti.

Asteptamu venirea principelui Carolu I., pre care l'am alesu, si pre candu-ti sosesce acést'a, credu-ca elu va fi plecatu pentru nou'a s'a patria. Destulu ca portretulu lui sambla pe sici din mana in mana, si in multe case se vede pusu pe pariete cá cadra. Semnu ca alegatorii sei sunt determinati alu sustiené cu tieria. M.

Iasi 24 Apr. Diurnalulu de Iasi „Vocea nationala" din 28 Apr., care ese de 2 ori pe septemana, cu pretiu de 5 lei pe luna sub Redactiunea D. N. Colianu in tipografi'a „Buciumului" romanu, descrinde situatiunea politica a Moldovei, ne incredintisa, ca dela incercarea revolutionara in cóce s'au desamagitu multi si din cei ce mai nainte eran pentru despartire si votara la plebiscitu in tóta libertatea; chiaru si maioritatea voturiloru in Iasi s'a dechiaratu pentru unirea sub principele Carolu I. — In totu districtulu s'au dau 12.855 voturi si numai 161 voturi in contra principelui Carolu I. Profesiunea acestui diurnalu e unirea sub principe strainu si decentralisare catu se póte mai favoritória pentru Iasi si Moldov'a. Anumite dorintiele Iasieniloru representate si prin „Vocea nationala" sunt: stramutarea curtii de casatiune la Iasi; navigatiunea Prutului; dechiararea Iasiloru de portu francu; o linia de drumu de feru intre Iasi si Bucuresci indata ce se voru puté infiintiá asemene comunicatiuni acolo; stramutarea la Iasi a scólei militare si a facultatei de medicina, contopirea facultatiloru de litere si de sciintie din Bucuresci si din Iasi si adiedirea loru la Iasi; decentralisarea cea mai intinsa in administratiune, de a carei legiuire se se ocupe camer'a viitória — O noua victia a inceputu si in Iasi statu prin deschiderea clubului natiunalu, catu si prin introducerea prelegeriloru poporale de dumineca. Ér' tragerea in judecata la curtea de casatiune a metropolitului cu complicii, a facutu impresiune favoritória principiului unirii sub principe strainu, de care toti se alipescu cá de unu principiu mantuitoriu pentru tiéra din ghiarele Rusiei.

Literariu. Opere clasice in traducere romana. La librari'a nóua in Iasi se afla de vendiare: dela Goethe, Faust, traducere de V. Pogor si N. Schelitti. Pretiulu 14 lei. Shakespeare, Macbeth, tradusu de P. Carpu. Pretiulu 5 lei. Schiller, Wallenstein, tradusu de E. M. Pretiulu 10 lei. —

Despre potérea testamentului repaus. Episcopu de Buzeu Filoteiu.

III.

Este lucru cunoscutu, cum intru inceputu, legile bisericesci eran amestecate cu cele civili, si cele civili cu bisericesci. Acésta, in dreptulu romanbysantin. De aici si in dreptulu nostru celu vechiu. Ipsilantu voda fu celu deintaiu la noi, care desparti legile civili de cele bisericesci. In preambululu chrisovuliui seu dela 1766, dice: ca mai antaiu a alcatuitu legile civili, privitóre la prigonirile intre particolari si apoi s'a apucatu de ale bisericiloru, ale monastiriloru, si calogariloru. Astufel se intielege prea bine, com in codicea lui Ipsilantu voda, cá si intr'a lui Caragea voda, nu se vorbesce de calugari, de episcopi, de monastiri si biserici, nici de dreptulu séu datoriile loru; se vorbesce inse in chrisovulu seu dela 1766; si dara n'ar fi acestu

chrisovu, nici a lui Racovitia si Duca W., daca n'ar fi nici codica lui Mateiu Basarabu: esista legile canonice care regulédza trebile bisericesci.

Cum? aceste chrisóve regulatóre trebiloru bisericei, si aceste legi canonice nu ne aru obliga?

D. advocatu Boerescu a aretatu destulu de bine ca Condica lui Mateiu Basarabu, Indreptarea legei, e lege obligatória in Romania, ca se judeca pana astadi dupa acésta lege, ca legile canonice sunt recunoscute si prin regulamentulu Organicu. Nu voiu reveni asupra celoru dise da D. Boerescu. Me marginescu a intreba, e séu nu e o biserica ortodocsa in Romania? asta e cestiunea; avemu séu nu avemu monastiri, si au-si ele institutiunile loru proprie? Cu un cuventu, recunóscemu séu nu biserica si institutiunile ei? Negresitu ca avemu si le recunóscemu, si precum am disu la inceputu abia este tiéra in care sa fi respectatu mai multu biserica si tóte ale bisericei. Dar se dice ca noi, judecatori civili, nu suntemu datori a cunósce nici chiamati a aplica legile canonice. Ce telu? judecatori civili, au pentru acésta nu suntemu datori a cunósce si legea criminale si a o aplica? nu suntemu datori a cunósce si legea militara? judecatori civili, au pentru acésta nu suntemu datori a cunósce si la casu de nevoia a aplica chiaru si dreptulu gintiloru, care de altuminitrilea inca nu e codificatu? Se ma esplicu. Judecatori civili, in cercetarea vre unui procesu civilu ni se presintă o crima, au nu stamu indata pre locu, conformu legiloru criminali, si dicemu: la criminalu cu elu. — Un militariu, acusatu de crima, se aduce inaintea judecatoriloru criminali civili; legea generale criminale nu face deosebire, dara condica ostasésca, lege speciale, dice ca, militarii sunt supusi jurisdictiunei militare si pentru crimele ce aru fi comisu; si bine, aru poté óre dice judecatorulu civilu, legea criminale nu face deosebire, legea ostasésca nu o cunosca? nu', negresitu, ci va deschide legea speciale ostasésca, si conformu acésteia, 'lu va tramite inaintea jurisdictiunei militare. — In legile nóstre se dice ca toti locuitorii tierei romanesci sunt supusi legiloru romane; legea nu face vre o deosebire, nici esceptiune; un ambasadoru, un consulu, e supusu óre si elu jurisdictiunei tribunaleloru pamentene? ne gresitu nu, pentru ca elu, dupa dreptulu gintiloru, se bucura de privilegiulu esteritorialitatii; si judecatorii civili, deschidendu dreptulu gintiloru, 'i voru respecta acestu privilegiu. — Asadar, legi criminale, legi militare, legi internationale, unele scrise si codificate, altele necodificate, tóte suntemu datori a le cunósce si la casu a le aplica; singure legile bisericesci n'amu fi datori a le cunósce si la casu de trebuintia a le aplica? Biserica ortodocsa sta si infloreste in tiéra nóstra; calugaria nu s'a desfiintiatu inca, nici votulu monasticu; prinu urmare, canta se respectamu aceste institutiuni.

Dar ni se dice ca codica lui Caragea, tratandu despre testamentu, nu margineste dreptulu calugariloru si archiereiloru de a testa; si prin dispositiunile ei cele generali, au cadiutu tóte marginirile séu incapacitatile de mai nainte. Respundemu: Caragea, pre urma lui Ipsilantu, despartindu cele civili de cele bisericesci, de acestea din urma in codica s'a nu s'a ocupatu, lasandule legiloru bisericesci, pre cari statu a fostu de departe de a le desfiintia, in catu in unele locuri, de si fara trebuintia, le aplica, precum la adoptiune si la casatoria. De altuminitrea este cunoscutu ca legile speciali, precum e si legea bisericésca, nu se abróga numai de catu prin legile generali, precum e codica lui Caragea; ci, din contra, dupa asioma juridica, species derogatu generi, adeca legile speciali deróga celoru generali.

In Franci'a la 1813 se ivi unu casu chiaru ca alu nostru. Un calugar, Gaetanu Magnocavalli, pretindea o sucesiune. Codicele civili Napoleonu dice in termini general ca, toti francesii de o potriva se bucura de drepturile civilii intre casurile mortii civili nu numera si profesiunea religiósa, nici intre casurile incapacitatii de a testa. Er' de alta parte dupa legile canonice ale apusenilloru, calugarii nu potu castiga nimicu pre séma loru propria, nici potu testa, ci sunt morti civilminte: legea apusena in acestu puntu e mai rigorósa de catu cea rasariténa. Deci, curtea apelativa, conside randu ca codicele Napoleonu nu considera pre calugari de morti civilminte, nici de incapabili de a testa, recunoscu calugarului Magnocavalli dreptulu de a sucede. In contra acestei sentintie se facù recursu in casatiune. Celebrulu Merlinu, procurorulu curtii, luà conclusiuni. Iata ce dise el intre altele: „Codicele civilu tace asupra cestiunei daca calugarii sunt morti civilminte. Asta cestiune nu se póte dar resolvi decatu numai dupa legile anteriori. Nici se dica cineva ca aceste legi ar fi abrogate prin decretulu din 16. Ian. 1806. Adeveratu, prin acestu decretu se dice cumca: legile romane, ordonantiele generali si locali, statutele si reglementele, incetésa de a mai avé putere generale séu particulara, in materiele cari facu objectulu dispositiuniloru codicelui civilu. Inse, dice Merlin, cari sunt materiele ce fac obiectulu codicelui civilu? Acestea sunt materiele de puru dreptu civilu. De acestea singure se ocupa codicele civilu nu se ocupa nici de materiele dereptului publicu (de care se tiene si dreptulu canonicu,) nici de materiele dereptului gintiloru.“ Curtea de casatiune din Francia, primindu in totulu conclusiunile procururului, casa sentintia curtii apelative, si declara pre calugari incapabili de a sucede si a testa, conformu legiloru anteriori si dreptului canonicu. Pentruca (dice Curtea in acésta decisiune a s'a de la 1 Febr. 1813) in tote casurile privitóre la dreptulu publicu, nu in legile civili este de a se cauta voinţa legislatórelui, ci in legile speciali si particulariie destinate a le regula.*) Iata dar, cum in Franci'a unde la 1792 se desfiintisse votulu monasticu, unde codicele civilu declara in termini atatu de clari si precisi, ca toti Francesii de o potriva se bucura de drepturile civili, si intre casurile mortii nu numera si profesiunea religiósa; si cu tóte acestea, curtea de casatiune considera pre calugari de morti civilminte, de incapabili de a testa, conformu legiloru speciali anterióre, conformu dreptului bisericescu, dupa regula juridica: species derogat generi — Daca asia se urméza in Franci'a, dar apoi la noi, unde codica lui Caragea nu proclama, cá Codicele Napoleonu, egalitatea drepturiloru civili pentru toti, unde votulu monasticu inca nu s'a desfiintiatu?!

Apoi, noi, afara de dreptulu canonicu alu bisericei rasaritene, avemu, precum vediuramu, mai multe legi bisericesci publicate de puterea legislativa a tierei nóstre, precum indreptarea legei, chrisóvele lui Duca, lui Racovitia, lui Ipsilantu W., legi speciali cari nu se yadu abrogate prin codica lui Caragea, nici prinu vre'o alta lege. Un legiuitoru e departe de a abroga numai de catu prin o lege generala cum e unu codice civilu, legile speciali anterióre relative la acelési materie. Aceste legi speciali remanu in vigóre intru catu sunt modificate prin legea generala posteriora, séu chiar anume abrogate. Din contra, legile speciali, in regula, deróga celoru generali. In toto jure generi per speciem derogatur, et illud potissimum habetur quod ad speciem directum est. L. 8. D. de reg. Juris. Conformu acestui adeveru juridicu, in Franci'a, si in urma codicelui criminalu, s'a aplicatu si se aplica, o lege speciale anteriora, facuta chiaru la anulu 1669, despre delictele forestiere. De asemenea, si sub imperiulu codicelui civilu, in care sunt prevadiute formalitatile testamentului, totu s'a aplicatu si se aplica inca; o lege speciale mai vechia, in care sunt prevadiute formalitati esentiali ce anulésa un testamentu, formalitati cari in codicele civilu sunt trecute cu vederea; si curtea de casatiune din Franci'a, fidela acsiomei juridici: species derogat generi, se pronuncia pentru nulitatea testamentului ce nu are si formalitatile esentiali prescrise prin legile speciali anteriore, cu tóte ca legea generale a codicelului civilu nu le prescrie.**) Totu astfelu si la noi, de a pururea s'au consideratu ca obligatórie, si dupa publicarea codicei lui Caragea, legile speciali anteriore in privirea dreptului calugariloru si archiereiloru de a testa, precum se vede din hatisieriifulu de la 1827, din oficiulu Domnului Stirbeiu de la 1851, s. a Aceste legi, departe de a fi abrogate, séu prin codic'a lui Caragea, séu prin articiulu reglementului organicu, prin care se prescrie, inse nu in modu esclusivu, acésta codica cá lege pentru causele civili; dar' inca prin unu alta articiu alu reglamentului, sciti bine, ca legile si datinile bisericesci sunt anume si din nou consantite. (Va urmá.)

*) Merlin, Répertoire universel et raisonné de Jurisprudence. Cinquième edition. Tome quatorzième. pag. 631—644.

**) Se se vedia o multime de esemple la Merlin: Répertoire, Délit farestier, § 2, no. 2; Testament, secr. 2, § 3, art. 2, no. 8; Révision de proces, § 3, art. 2; Tabac; Maraudage, no. 4. — Item, Merlin Recueil de Questions de droit, Délits ruraux, § 1.

Contribuiri pentru ajutorirea ardeleniloru de pe Campia cercetati de fómete.

(Urmare.)

S. P. Mailatu 1 fl., Stanu Poienaru 1 fl., Vasilie Stoia 40 cr., N. D. Dimitriu 1 fl., Constantinu I. Iuga 5 fl., Georgiu Angeloviciu 1 fl., Demetriu N. Dusioiu 1 fl., Vasilie Oroianu 1 fl., Alecu Georgiu 2 fl., Gabriele Vuiciu dela Ossez 1 galbinu, Fotic. N. Leca 2 fl., beseric'a gr. or. a St. Nicolae 50 fl., Georgiu G. Ioanu 5 fl., Radu Pascu 5 fl., Ura Eremia 2 fl., Ioane Demetriu 1 fl., Tachie Stanescu 5 fl., Iosifu Vadasy 2 fl. 70 cr., Gregoriu Porescu 1 fl.

Dela D. parochu gr. cat. Elia Lupu din Sieica mica inca am primitu 2 fl. v. a. cu data 26 Apr. (Va urmá.)

Nr. 888/1866.

EDICTU.

Urmatorii obligati la militia, cari nu au aparatu in anulu curente la asentarea principala, si ad.:

Stanu Ioane tieganu migratoriu din Sabesiu,
Cioca Nicolau alui Ilie din Dialu,
Dobrescu Simeonu alui Nicolau din Pianulu de sus,
Flesieriu Georgiu alui Onea „ „
Oancia Ioanu din Rebo,
Afraptu Petru alui Ioanu din Lomanu,
Dumitru alui Petru Dumitru Daniila din Rachite,
Iancu Petru alui Petru din Lomanu,
Ilie Georgiu din Lomanu,
Kelianu Nicolae alui Onea Mihaila,
Raica Georgiu alui Pantea,
Stanila Petru alui Stanila Onea,
Stanila Ioanu alui Onea Oni,
Din Rachite in anulu 1845.
Cietine Nicolau alui Vasilie,

totu de aci nascuti in anulu 1843

se provóca prin acésta a se se inscintiese in restempu de siese septemani dela prim'a publicare a acestui edictu prin diurnale, cu atatu mai vertosu la oficiolatulu respectivu spre implenirea oficiului loru de militariu, cu catu, ca in casu contrariu dupa § 45 ale legei pentru intregirea armatei se voru tracta cá fugari si desitori si voru fi pedepsiti cá atari.

Sabesiu in 11 Aprile 1866.

Dela magistratulu orasianu si scaunalu.

Balomiri m. p.

Apa minerala de Tür.

In Blasiu la subscrisii este depositu generalu de apa de Tür, si primescu comisiuni despre acésta in totu tempulu.

Totu odata facu cunoscutu onor. publicu, ca banii pentru apa de Tür singuru numai la dinsii sunt a se adresa.

Pretiurile loco Blasiu:

100 sticle pline, astupate, provedute cu capsule de plumbu si cu vignete . . . . fl. 14.—
1 lada góla, pentru 50 sticle (pachetaria gratis) fl. 1.50
1 „ „ „ 25 „ „ „ fl. —.80
pentru implerea unei sticle la isvoru . . fl. —.2

Blasiu 12 Aprile 1866.

2—3 **Beniaminu Fülep & Comp.**

Cursurile la bursa in 11. Maiu 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 26 cr. v.
Augsburg	—	—	129 „ 50 „
London	—	—	129 „ 50 „
Imprumutulu nationalu	—	—	56 „ 50 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	52	„	75 „
Actiile bancului	—	—	649 „ — „
„ creditului	—	—	121 „ 50 „

Obligatiile desareinarii pamentului in 8. Maiu 1865:

Bani 54 — — Marfa 55 —

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANNE GÖTT.